

کمال خرازی: اگر از برجام خارج شوند برجامی باقی نمی‌ماند

● ۱۲سال است که کمال خرازی حضور در فضای علمی- دانشگاهی را به بودن در فضای سیاسی- اجرایی ترجیح می‌دهد؛ وزیر امور خارجه دولت اصلاحات در گفت‌وگویی با «ایسنا» از برجام می‌گوید و سیاست‌های ایران در منطقه، رئیس شورای راهبردی روابط خارجی با اشاره به سیاست ایران درباره سوریه گفت: «سیاست ایران در قبال نقشه‌های دشمن در منطقه تا به حال مثبت بوده و از این طریق توانسته به تثبیت موقعیت خود بپردازد». او درباره نحوه تعامل ایران و عربستان تصریح کرد: «ما هیچ‌گاه ننگینم که از مذاکره با عربستان احتراز داریم، بلکه هر زمان که شرایط ایجاد کند آماده مذاکره با عربستان هستیم؛ چراکه به رابطه با همسایگان اهمیت می‌دهیم، اما عملکرد آنها باید نشان دهد که آماده مذاکره هستند». خرازی از بازگشت مجدد سفیر قطر به تهران می‌گوید: «برخی معتقدند به خاطر لجبازی قطری‌ها با عربستان و برخی از کشورهای دیگر حاشیه خلیج فارس است و از طرفی تبادل هیئت‌های ایرانی و سعودی را برای بازدید از سفارتخانه‌ها در پیش داریم. مسئله قطر نشان‌دهنده وجود اختلافات بنیادی بین عربستان و قطر است که از پیش وجود داشته. متأسفانه عملکرد همه این کشورها اعم از قطر، امارات و عربستان در ماجرای سوریه و عراق منفی بود. بااین‌حال قطر امروز رویکرد خود را تغییر داده و بازگشت سفیر آنها به تهران نشان‌دهنده این تغییر رویکرد است؛ گرچه دوجه در گذشته از ریاض حمایت می‌کرد. ولی امروز اختلافاتش با عربستان علنی شده است». رئیس شورای راهبردی روابط خارجی درباره سفرهای اخیر و مقابل مقامات عراقی و سعودی و تاثیر آن بر ایران، افزود: «این امر خود نشان‌دهنده واقعیت‌های منطقه است، زیرا تورویسم در منطقه رو به شکست است. داعش در عراق تقریباً به‌طور کامل منکوب شده است. در سوریه هم داعش، النصره و سایر گروه‌های تروریستی در سرانجامی شکست قرار گرفته‌اند. طبیعی است کشورهای مثل عربستان در پی تأمین منافع خود در فضای جدید باشند، ازاین‌رو این رفت‌وآمدها برای ایفای نقش در فضای جدید است». خرازی درباره تأکید اقلیم کردستان عراق بر انجام فراندوم با وجود تأکید مقامات ایرانی بر ضرورت حفظ تمامیت ارضی عراق و عدم تجزیه خاک آن کشور هم گفت: «درحال‌حاضر همه کشورهای منطقه؛ مثل عراق، ایران، سوریه، ترکیه و حتی کشورهای فرامنطقه‌ای؛ مثل آمریکا و اروپا مخالف برگزاری این فراندوم هستند. بنابراین برگزاری این فراندوم و اعلام استقلال اقلیم کردستان عراق به نفع خودشان هم نخواهد بود، زیرا در آینده با مشکلات زیاد و محدودیت‌های فراوانی روبه‌رو خواهند شد. آنها اگر به آنچه قانون اساسی عراق تعیین کرده است رضایت دهند و مسائل خودشان را با دولت مرکزی عراق حل کنند، می‌توانند زندگی بهتری داشته باشند و طبیعی است ایران هم به توسعه و پیشرفتشان کمک خواهد کرد؛ همان‌طور که ایران تا به حال نیز سهم مهمی در توسعه کردستان عراق داشته است». خرازی درباره مذاکرات سوریه و حل‌وفصل این بحران افزود: «زمانی هیچ‌کدام از کشورهای منطقه و طرفداران کناره‌گیری بشار اسد، نمی‌پذیرفتند که اسد در قدرت باقی بماند، ولی امروز می‌بینید که اکثرًا از شرط برکناری بشار اسد دست کشیده‌اند. این نشان می‌دهد که آنچه تعیین‌کننده است، وضعیت میدانی در سوریه است». او با اشاره به تثبیت قدرت اسد، گفت: «موافقت با ماندن اسد یک تحول بزرگ است و وضعیت علی‌الارض است که تعیین‌کننده مصالحه سیاسی خواهد بود. البته در نهایت دولت سوریه باید در قالب یک طرح سیاسی حل‌وفصل شود و کشورهای مختلف هم در این مسئله نقش خواهند داشت، اما موقعیت ایران و روسیه و البته ایستادگی خود دولت سوریه در نوع مصالحه‌ای که انجام خواهد گرفت تعیین‌کننده خواهد بود».

رئیس شورای راهبردی روابط خارجی درباره برجام هم گفت: «در حال حاضر منافع اروپایی‌ها ایجاد می‌کند در برابر سیاست‌های آمریکا مقاومت کنند؛ چراکه سیاست آنها با سیاست آمریکا در قبال برجام متفاوت است و ایستادگی آنها در برابر فشارهای آمریکا لازمه حفظ استقلال آنهاست. اما اینکه تا چه زمانی بتوانند این سیاست را ادامه دهند و با توجه به وابستگی‌های زیادی که به آمریکا دارند مسیر مستقل خود را طی کنند، بستگی به سرجمع منافع آنها دارد». او ادامه می‌دهد: «همان‌طور که آژانس بارها تأیید کرده است، ایران برجام را به‌طور کامل اجرا کرده است و اروپایی‌ها هم این مسئله را تأیید می‌کنند، اما اینکه اگر آمریکا از برجام خارج شود چه خواهد شد، یک مسئله فرضی است و بستگی به این دارد که اروپایی‌ها چه عکس‌العملی از خود نشان دهند؛ آیا اروپایی‌ها مقابل آمریکا محکم خواهند ایستاد و همچنان از برجام حمایت خواهند کرد یا در برابر فشارهای آمریکا تسلیم خواهند شد. در برابر هرکدام از این گزینه‌ها باید تصمیم مقتضی گرفته شود. اگر برجام باقی بماند، همچنان به آن متعهد خواهیم بود و اگر فروبریزد، سیاست خود را در بازگشت به وضعیت گذشته به‌شدت دنبال خواهیم کرد».

دبیر شورای عالی امنیت ملی:

فراندوم در اقلیم کردستان وجاهت و اعتبار قانونی ندارد

عکس: احسان نادری‌پور، ایران

سفر سردار سلیمانی به اقلیم کردستان

ایسنا: یک خبرگزاری عراقی مدعی شد سردار قاسم سلیمانی به منظور دیدار با مقامات کُرد به کردستان عراق سفر کرده است. به گزارش خبرگزاری «اسکای پرس»، رسانه‌های کردی مدعی شدند که سردار قاسم سلیمانی، فرمانده سپاه قدس ایران به اقلیم کردستان سفر کرده است و پس از دیدار با برخی مقامات در سلیمانیه راهی اربیل شده است تا درباره مسئله همه‌پرسی استقلال کردستان با مقامات کرد گفت‌وگو کند. این رسانه مدعی شده است سردار سلیمانی می‌کوشد بارزانی همه‌پرسی را لغو کند. در این گزارش آمده است ایران مخالف برگزاری همه‌پرسی و جدایی کردستان از عراق است.

باشد اما در حقیقت موجب انزوا و فشار بر کردی‌های عراق و تضعیف کردستان و در نهایت کل کشور عراق خواهد شد.»

همه‌پرسی کردستان تکرار خطاهای راهبردی بارزانی است

ایران نگران آینده عراق، کشور همسایه است؛ روز گذشته حسین امیرعبداللهیان، دستیار ویژه رئیس مجلس شورای اسلامی در امور بین‌الملل، هیئتی به تهران سفر کرد و با علی شمخانی دبیر شورای عالی امنیت ملی دیدار و گفت‌وگو کرد. شمخانی در آن ملاقات هم بار دیگر مخالفت ایران با این همه‌پرسی را اعلام کرد. شمخانی گفته بود: «عراق امن، پائبات و متحد، تأمین‌کننده امنیت پایدار، ثبات و پیشرفت این کشور بوده و مجموعه کشورهای دوست و خیرخواه عراق باید پشتیبان این رویکرد باشند». شمخانی با اشاره به زمزمه‌هایی مبنی بر برگزاری همه‌پرسی در اقلیم کردستان عراق گفته است: «اگر چه ممکن است ظاهر این موضوع جذاب

مسئولیت حوزه عربی آفریقایی وزارت را داشتم. فراموش نمی‌کنم که سرکنسول ما از اربیل تماس گرفت و گفت تقریباً خاندان آقای بارزانی همه اربیل را ترک کرده‌اند و مردم هم به‌طور گسترده در حال ترک شهر هستند. می‌رسید آیا سرکنسولگری را به‌دلیل نزدیک‌شدن داعش به اربیل تعطیل کنیم یا کارمان را ادامه دهیم؟ فردای آن روز مطلع شدیم آقای بارزانی بارها از آمریکایی‌ها درخواست کمک کرده و ولی محکم‌ترین جواب آمریکایی‌ها این بود که ما در این موضوع صحبت‌های خود قرار داد: «درباره کردستان چند نکته می‌خواهم بگویم؛ اول اینکه واقعا آقای مسعود بارزانی و افراد عراق را دوست جمهوری اسلامی می‌دانیم. آخرین نمونه از دوستی ایران با آقای بارزانی و حزب دموکرات در جریان سقوط موصل به دست داعش و مسائل پس از آن است». او ادامه می‌داد: «داعش در مقطعی به سمت اربیل حرکت کرد و هنوز سن آن موقع

نامه دستیار رئیس جمهوری در امور حقوق بشر به سوچی

● ایسنا: شهیندخت مولاوردی، دستیار ویژه رئیس جمهوری در امور حقوق شهروندی، در نامه‌ای به «آنگ سان سوچی»، رهبر حزب حاکم میانمار، خواستار پایان دادن به نسل‌کشی مسلمانان در آن کشور شد. در متن نامه مولاوردی به آنگ سان سوچی آمده است: نظر به انتشار اخبار نگران‌کننده از وضعیت هونلگا اقلیت مسلمان روهینگیا در میانمار که قربانی حملات سازمان‌یافته آمران و عاملان جنایت علیه بشریت هستند و این روزها احساسات مردم دنیا فارغ از مذهب و ملیت آنها را برانگیخته است و نظر به آنکه این تدروری‌ها، افراطی‌گری‌ها و خشونت‌هایی که به حد اعلامی ممکن رسیده‌اند به مرزهای آن کشور محدود نشده و آثار و تبعات خود را بر بی‌ثباتی منطقه و تمام جهان در آینده نزدیک خواهد گذاشت و با توجه به آنکه در کمال باوری جنایات ارتکاب‌یافته علیه زنان و کودکان و مردان مسلمان روهینگیا با سکوت بسیاری از دولت‌های جهان و نیز سرکار عالی به‌عنوان نماد مبارزه برای دموکراسی خواهی و اجازه نمی‌داند تا نیروی هوایی عراق در زمان صدام آنجا پرواز و کردها را بمباران کند. در حالی که کردها معارض جدی صدام بودند و کردها با شیعه پیمان داشتند و مجلس اعلا و حزب الدعوه به‌عنوان معارض علیه صدام فعالیت می‌کردند، به‌یک‌باره بارزانی‌ها با ارتش صدام هم دست شدند و به مرکز اتحادیه میهنی کردستان به ریاست جلال طالبانی حمله کردند. در آن سال‌ها کل ساکنان استان سلیمانیه در پی حمله مشترک پیش‌مرگه‌ها در اختیار بارزانی و ارتش صدام وارد مرزهای جمهوری اسلامی شدند. ماهه در آنجا بودند و این یکی از خطاهای استراتژیکی است که مسعود بارزانی در زمان فعالیت سیاسی خود مرتکب شد».

بارزانی شتاب‌زده عمل می‌کند

او دومین خطای بارزانی را چنین بیان می‌کند: «دومین خطایی که بارزانی مرتکب شد این بود که بالاخره در جریان سقوط موصل خیانت‌هایی در سطح داخلی و همراهی‌های بین‌المللی و منطقه‌ای شکل گرفت که موصل سقوط کرد؛ اینکه پس از سقوط موصل رهبر داعش اولین پیام خود را از یک شبکه تلویزیون کُردی بخش می‌کند ناشی از محاسبه غلط دوستان کرد ماست که اگر اهدافی را بخواهند برای خود در سطح قومی و قبیله‌ای دنبال کنند... ادامه در صفحه ۱۹

IEON
Since 1960

The Roof

ماتیس، ولی آنها خروج از برجام را توصیه نمی‌کند؛ چراکه پیامدهای وخیمی برای امنیت منطقه خواهد داشت. البته برجام مانند توافق پاریس، چندجانبه است و این قابلیت را دارد که فارغ از خروج آمریکا به حیات خود ادامه دهد.

۴ در صورت خروج آمریکا از توافق برجام، پیامدهای این اقدام برای آمریکا چه خواهد بود؟

پیش‌بینی چنین پیامدهایی راحت نیست. تا حد زیادی بستگی به ایران و واکنش جمهوری اسلامی به این اتفاق دارد. بدترین سناریو این است که ایران مثلاً به سوی غنی‌سازی اورانیوم در حد ۲۰ درصد یا حتی بیشتر کام بردارد و آمریکا و اسرائیل از این حرکت به‌عنوان توجیبهی برای حمله نظامی به ایران استفاده کنند. درباره هزینه‌های خروج از برجام برای اعتبار آمریکا، باید گفت ترامپ پیش از این نقش برجسته آمریکا در جهان را از بین برده است و برای احیای این نقش به رئیس‌جمهور جدیدی نیاز است.

۴ واکنش طرف‌های دیگر گروه ۵+۱ و به‌ویژه اتحادیه اروپا به خروج احتمالی آمریکا از توافق برجام چه خواهد بود؟

نشانه‌ها حاکی از این است؛ تا زمانی که ایران به تعهداتش عمل می‌کند، پنج طرف اصلی دیگر به توافق پایند خواهند بود. موکرتنی، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا هم این را گفته است. در این مورد خروج روسیه و چین هم از توافق بعید است. برجام حالا یک توافق در حال اجرای سازمان ملل است که شورای امنیت هم آن را تأیید کرده است. اما از نظر اقتصادی بی‌تردید منافع ایران در این است که در برجام باقی بماند.

۴ در صورت خروج آمریکا از برجام، آیا منافع و روابط اقتصادی ایران که از برجام حاصل شده است، دوباره مورد تهدید واقع نخواهد شد؟

مسئله اصلی ایران هم همین است. خروج آمریکا ممکن است همراه با تحریم‌هایی باشد که منافع این شرکت‌ها را به‌خطر می‌اندازد. سؤال این است که آیا آمریکا می‌تواند به‌صورت یک‌جانبه و بدون پیامدهای زیان‌آور برای منافع اقتصادی این کشور و روابطش با اروپا و به‌ویژه چین عمل کند یا خیر. اروپایی‌ها قبلاً روی خوشی به تحریم‌های آمریکا نشان نداده‌اند و ممکن است این‌بار هم در مقابل آمریکا مقاومت کنند. اما اینکه چگونه این کار ممکن است، هنوز مشخص نیست. بااین‌حال در صورتی که ایران از توافق برجام خارج شود، عواقب اقتصادی آن برای این کشور بسیار شدیدتر خواهد بود.

خاص باشید... فضایی متفاوت...

پاسداران، نبش بهستان هشتم، ساختمان آبتین، طبقه ۷

۲۲۷۹۱۲۱۹

۲۲۷۹۱۲۷۵